

Ret er saare let at udfinde de Realitets grunde, der ligger bagved Afgørelsen, og de siger i øvrigt, at Afgørelserne har været fortræffelige. Alt sammen Tegn paa, at man i dansk Ret i Virkeligheden har befundet sig vel ved at staa paa det Standpunkt, som Højesteretsdommer Olrik nu indtager.

Jeg deler ikke Bekymringen for, at Nævningerne ikke skulde være i Stand til at træffe denne Afgørelse; jeg tror meget mere, man vil udsætte sig for noget betænkeligt, hvis man gaar til en Afgørelse, hvor man siger, at dette, at en Mand af Læger, ganske vist særlig kompetente Læger, erklæres for sindssyg, er afgørende for, om han overhovedet kan straffes. Det vil være betænkeligt, siger jeg, at gaa til en Nævningeret, at gennemføre hele Proceduren, Undersøgelsen, Afhøringen af Vidnerne, og saa kommer man til det Punkt, da Nævningerne skal til at gribe ind, og man præsenterer dem da en Erklæring fra en Sindssygelæge, som siger, at denne Mand er sindssyg, og derefter har Nævningerne ikke andet at gøre end at frifinde. Jeg tror, det vil volde de allerstørste Vanskeligheder at faa Nævningerne til at forstaa, at de aldeles ubetinget skal bøje sig for noget saadant; og jeg tror, man vil løbe en meget stor Fare for, at hvis man præsenterer Nævningerne en Mand, som ikke frembyder de ydre let kendelige Tegn paa Sindssygdom, og som maaske har den Ulykke at tilhøre et højere socialt Lag, saa vil der blive sagt: Naa, ja, han skal gøres gal. Dette undgaar man, naar man lægger Afgørelsen der, hvor den efter min Mening skal ligge, hos Dommerne.

Det ærede Medlem Hr. Sundbo talte ogsaa om disse Spørgsmaal og sagde, at ethvert Medlem i denne Sal af sin Huslæge kunde faa Attest for, at han skulde indlægges nogle Uger paa en Nerveklinik, eller noget i den Retning. Jeg har ikke gjort tilsvarende Erfaringer, og jeg har forhørt mig hos andre Medlemmer, som heller ikke har gjort Erfaringer af den Slags, saa denne Udtalelse maa vist bunde enten i en ejendommelig Opfattelse hos det ærede Medlem eller i Erfaringer, som han har gjort specielt indenfor sit Parti, men jeg vil atter her advare det ærede Medlem mod at generalisere ud fra alt for specielle Erfaringer.

Med Hensyn til Frihedsstraffene maa jeg erkende, at jeg er tilbøjelig til ligesom Justitsministeren at holde paa, at man skal have mere end to Straffe, Hæfte og Fængsel, men jeg er atter her tilbøjelig til i hvert Fald foreløbig at stille mig paa det Standpunkt, som Højesteretsdommer Olrik har

indtaget — han staa atter her alene — idet han paa et Par Punkter vil sætte Grænsen noget lavere; saa vidt jeg husker, vil han have en Fængselsstraf fra 1 Maaned til 1 Aar og Strafarbejde, som kan idømmes fra 1 Aar op til 16 Aar eller eventuelt paa Livstid. Jeg tror, at dette er rigtigt. Sondringen falder derefter noget anderledes end den Sondring, som Justitsministeren har naaet ved sit Forslag. Efter Justitsministerens Forslag falder Skellet mellem Tugthus og Fængsel noget højere, nemlig ved 4 Aar, og man har altsaa Lov at sige, at det kun er de meget grove Forseelser eller gentagne Forseelser, der rammes med Tugthus, medens Grænsen, hvis man følger Højesteretsdommer Olrik, vil falde paa et andet, men for saa vidt rigtigere Sted, tror jeg, idet man her udskiller alle de mere ubetydelige Forseelser, som kun rammes med Fængsel paa indtil 1 Aar, og paa den anden Side har man de mere betydende Forseelser, som rammes med Strafarbejde fra 1 Aar og opefter.

Jeg indrømmer, at dette kan være Genstand for Diskussion, men paa eet Punkt forekommer det mig, Olrik afgjort har Ret: at man, naar man sætter Grænsen ved 1 Aar, faar Mulighed for, at Forskellen mellem de 2 Strafarter bliver noget mere end en Forskel i Navn, idet man saa i den lavere Straf kan opgive det, som er det bærende i de langvarige Frihedsstraffe, i Tugthusstraffen, nemlig det progressive System. Det forekommer mig, at det er af Værdi at lægge Sondringen paa dette Punkt, fordi det altid er en Svaghed, at hele Forskellen paa de to Strafarter er en Forskel i Navn. Ganske vist kan der jo anføres en endogsaa fremragende Autoritet, den tyske Videnskabsmand von Liszt, der har sagt, at selv om det ikke blev andet end Navnet paa Anstalterne, der adskilte de to Ting, vilde han af generalpræventive, altsaa almindelig forebyggende, Grunde foretrække at have de adskilte Strafarter; men det forekommer mig, at det er fremhævet med Rette af Fængselsdirektøren i hans Udtalelse, at denne Udtalelse af von Liszt, som Sammenhængen viser, staa i Forbindelse med, at man i Tyskland har den før omtalte Tredeling af Overtrædelserne af Straffeloven, hvortil han mente der naturligt maatte svare en særlig Straffart for hver af de tre Klasser.

Om Spørgsmaalet Løsladelse paa Prøve skal jeg ikke udtale mig nærmere, men kun sige, at jeg naturligvis billiger, at man optager dette Institut.

Det store Spørgsmaal ved Friheds-